

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom (MAGYAR ÖNÁLLÓ SZAK)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLM6064 Kortárs irodalomelméleti irányzatok (magyar nyelven)							
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Serestély Zalán egyetemi adjunktus							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Serestély Zalán egyetemi adjunktus							
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	2	2.6 Az értékelés módja	Kollokvium	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DS
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium	24
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					14
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					12
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Konzultáció					4
Vizsgák					4
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	48				
3.8 A félév össz-óraszám	96				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadóterem, vetítő, laptop
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	• szemináriumterem, vetítő, laptop

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> C1 Az anyanyelvű irodalom változási formáinak magyarázata (korszakok, irányzatok, műfajok stb.) és az irodalmi jelenségek történeti és kulturális kontextusban való értelmezése. A kulcsfogalmak magyarázata az irodalom megértésében, valamint folklórszövegek értelmezése. C2 Különböző szövegek és kontextusok összefüggései, szövegelemzési technikák alkalmazása. Egy irodalmi szöveg különböző értelmezési szempontok szerinti megközelítése, valamint a néprajz és a kulturális antropológia fogalmainak és módszereinek használata a népi kultúra jelenségeinek kutatásában. C3 A magyar kultúra és a magyar népi kultúra irodalmi jelenségeinek különböző kontextusokban való értelmezése és kritikai értékelése. C4 Szakmai vélemény kialakítása egy szakmai projekt keretében az irodalmi jelenségeket illetően, a kritikai és irodalomtörténeti szövegekben megjelenő nézőpontokból kiindulva, valamint a szakirodalom alapján a népköltészeti szövegeket illetően is.
Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> CT1 Egyéni fejlődési terv megvalósítása; a célok elérése tanulási folyamatok, csoportos tevékenységek és intézményi programokon való részvétel segítségével

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az irodalomelmélet elsődleges célja tájékozódást nyújtani a mai irodalomelméleti irányzatok között, az irodalommal foglalkozás reflektált gyakorlatának megalapozása.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A fent megjelölt célnak megfelelően további célkitűzéseink: gyakoroltatni az elméleti szövegek olvasását és értelmezését, az irodalomelmélet és az irodalomtudomány más ágai (pl. irodalomtörténet) közötti elszakíthatatlan kapcsolatok megmutatása, valamint annak tudatosítása, hogy az irodalommal foglalkozás mindig valamilyen elméleti beállítódást feltételez.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés	Beszélgetés, interaktív eljárások	
2. Műfordítás és posztkoloniális kritika	Idem	
3. Aktuális-e a posztkoloniális kritika?	Idem	
4. Új szószerintiség	Idem	
5. Feminizmus a tudomány és a technika horizontján	Idem	
6. Feminista narratológia	Idem	
7. Kortárs humanizmus-kritikák	Idem	

8. Átjárások: természet és kultúra, élő és halott, szerves és szervetlen	Idem	
9. Utópikus test, megdicsőült test	Idem	
10. Az idegen nyelve	Idem	
11. Túl a jelentésen: a nyelv és a nem-emberi	Idem	
12. Összegzés	Idem	

Bibliográfia

2. Mahasweta Sengupta: *A fordítás mint manipuláció: A képek hatalma, a hatalom képei*. In: Kálmán C. György, N. Kovács Tímea, Orbán Jolán (szerk.): *A fordítás mint kulturális praxis*. Jelenkor, Pécs, 2004, 219–239.
3. N. Kovács Tímea: A primitív: a megtalált és a kitalált idegen (szimbolikus és politikai gyarmatosítás). *Lettre*, 2008. Tél. (http://www.epa.hu/00000/00012/00055/n_kovacs.htm)
- Bókay Antal: Sztereotípa, diszkrimináció és a Másik identitása (Az Egri csillagok orientalizmusa). *Lettre*, 2008. Tél. (<http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre71/bokay.htm>)
4. Hans Ulrich Gumbrecht: Új szóserintiség. Halkan búcsúzik a nagyratörő irodalomelmélet. *Prae*, 2013/1, 11-15.
Hans Ulrich Gumbrecht: Ritmus és értelem. *Prae*, 2013/1, 16-42.
Hans Ulrich Gumbrecht: Kockázatot vállalni („tudományossá” válás helyett) – Válasz Kevin Plattnak. *Prae*, 2013/2, 4-8.
Hans Ulrich Gumbrecht: Hangulatokat olvasni. Hogyan gondolhatjuk el az irodalom valóságát napjainkban? *Prae*, 2013/2, 9-25.
Hans Ulrich Gumbrecht: Aki lenni akarok (de nem tudok). *Prae*, 2013/2, 26-35. (<https://www.prae.hu/journal/106-hans-ulrich-gumbrecht-1/>)
(<https://www.prae.hu/journal/107-hans-ulrich-gumbrecht-2/>)
5. Donna J. Haraway: Kiborg kiáltvány: tudomány, technika és szocialista feminizmus az 1980-as években. *Replika*, 2005/51-52. (<https://hirmok.files.wordpress.com/2009/06/haraway.pdf>)
6. Kérchy Anna: *A nő nyelvet ölt. A feminista narratológia dilemmái és a korporeális narratológia lehetőségei*. In: Szabó Erzsébet (szerk.): *Új elméletek a narratológiában*. Grimm Kiadó, Szeged, 2010, 43–96.
7. Peter Sloterdijk, Az emberpark szabályai. Válasz Heidegger humanizmus-levelére. *Jelenkor*, 2000/10, 1039–1040. (<http://www.jelenkor.net/archivum/cikk/4329/az-emberpark-szabalyai>)
- Széplaky Gerda: *Sötét és néma. Filozófiai esszék – irodalomról, filmről, képzőművészetről*. L’Harmattan, Bp. 2019.
8. Bruno Latour: *Sohasem voltunk modernek. Szimmetrikus antropológiai tanulmány*. Osiris, 1999.
9. Michel Foucault: Utópikus test. *Tiszatáj Online*, 2014. 03. 22. (<http://tiszatajonline.hu/?p=50038>)
- Giorgio Agamben: A megdicsőült test. *Híd*, 2011/8-9. (http://epa.oszk.hu/01000/01014/00084/pdf/EPA01014_hid_2011_08-09_124-133.pdf)
10. Jacques Derrida: *Az idegen kérdése: az idegentől jött. Negyedik előadás*. ford. Boros János és Orbán Jolán. In: Biczó Gábor (szerk.): *Az Idegen. Variációk Simmeltől Derridáig*. Csokonai, Debrecen, 2004.
11. Ullmann Tamás: *Túl a jelentésen. Sematizmus és intencionalitás 2*. L’Harmattan, Bp., 2019.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés, munkamódszerek megbeszélése	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezés	
2. <i>Biblia</i> és természet <i>Szent Biblia</i> . (Károli Gáspár ford.). Magyar Bibliatársulat, Bp., 1999. (<i>Mózes öt könyve</i>) (https://mek.oszk.hu/00100/00161/html/)	Idem	

<p>Lynn White Jr: <i>Ökológiai válságunk történeti gyökerei</i>. In Lányi András – Jávor Benedek (szerk.): <i>Környezet és etika. Szöveggyűjtemény</i>. L'Harmattan, Budapest, 2005, 167–177.</p> <p>David N. Livingstone: <i>Ökológiai válságunk történeti gyökerei: újraértékelés</i>. In Lányi András – Jávor Benedek (szerk.): <i>Környezet és etika. Szöveggyűjtemény</i>. L'Harmattan, Budapest, 2005, 178–200.</p> <p>Jeanne Kay: <i>Az Ószövetség természetfelfogása</i>. In Lányi András – Jávor Benedek (szerk.): <i>Környezet és etika. Szöveggyűjtemény</i>. L'Harmattan, Budapest, 2005, 201–218.</p>		
<p>3. Arab ökológiai mese a 10. századból</p> <p>A Tisztaság Testvérei: <i>Az állatok és az emberek pere a dzsinnek királya előtt. Arab ökológiai mese a 10. századból</i>. Corvina, Bp., 2010.</p> <p>J. Baird Callicott: <i>Állatfelszabadítás és környezeti etika: újra együtt</i>. In Lányi András – Jávor Benedek (szerk.): <i>Környezet és etika. Szöveggyűjtemény</i>. L'Harmattan, Budapest, 2005, 153–164.</p> <p>Mark Sagoff: <i>Állatfelszabadítás és környezeti etika: rossz házasság, gyors válás</i>. In Lányi András – Jávor Benedek (szerk.): <i>Környezet és etika. Szöveggyűjtemény</i>. L'Harmattan, Budapest, 2005, 142–152.</p>	Idem	
<p>4. Ember-állat viszonyok <i>A dzsungel</i> könyvében</p> <p>Rudyard Kipling: <i>A dzsungel könyve</i>. Helikon, Bp., 2016.</p> <p>Nina Martyris: The Laws of the Jungle. Rudyard Kipling populated Mowgli's world with political opinions and metaphorical monkeys. <i>Lapham's Quarterly</i>, May/2018. May</p> <p>Jopi Nyman: Re-Reading Rudyard Kipling's 'English' Heroism: Narrating Nation in The Jungle Book. <i>Orbis Litterarum</i>, 2001:56, 205–220.</p>	Idem	
<p>5. Ember-állat átváltozás: Kafka</p> <p>Franz Kafka: <i>Az átváltozás</i>. In Uő: <i>Elbeszélések</i>. Kriterion, Bukarest, 1978, 66–115.</p> <p>Gilles Deleuze – Félix Guattari: <i>Kafka. A kisebbségi irodalomért</i>. Qadmon, Bp., 2009.</p>	Idem	
<p>6. Ember-állat átváltozás: William Gas</p> <p>William Gass: <i>Rovarok rendje</i>. In Bart István (szerk.): <i>Entrópia. Mai amerikai elbeszélők</i>. Európa, Bp., 1981, 175–183.</p>	Idem	

Ariel Salleh: Ökofeminizmus. <i>Fordulat</i> 25. (http://fordulat.net/?q=huszonotodik)		
7. Humanizmus, transzhumanizmus és poszthumanizmus <i>Extrodaesia</i> . Typotex, Bp. 2019. David Roden: Humanizmus, transzhumanizmus és poszthumanizmus. <i>Helikon Irodalomtudományi Szemle</i> , 2018/4, 405–434.	Idem	
8. A poszthumanizmus változatai Nemes Z. Márió: <i>A hercegprímás elsírja magát</i> . Libri, 2014. Horváth Márk, Lovász Ádám, Nemes Z. Márió: <i>A poszthumanizmus változatai. Ember, embertelen és ember utáni</i> . Prae, Bp, 2019.	Idem	
9. Kapitalocén J. M. Coetzee: <i>Elizabeth Costello</i> . Art Nouveau, Pécs, 2003. Szigeti Attila: Kapitalocén – avagy mibe kerül az olcsó természet? <i>Fordulat</i> 25. (http://fordulat.net/?q=huszonotodik) Marosán Bence Péter: Marxizmus és ökológia. Lehetséges kapcsolódási pontok a marxi elmélet és a mélyökológia között. <i>Korunk</i> , 2018/1. 38–48 (http://epa.oszk.hu/00400/00458/00638/pdf/EPA00458_korunk-01-2018_039-048.pdf)	Idem	
10. Állatok a gyermekirodalomban Állatok a gyermekirodalomban (Kányádi Sándor, Tandori Dezső, László Noémi, Tamkó Sírátó Károly, Weöres Sándor, Csukás István, Nemes Nagy Ágnes gyermekversei) Kisvakond és az ökokritika 1–3., <i>Prae</i> , 2009. (https://www.prae.hu/index.php?route=article/article&aid=1734 , https://www.prae.hu/article/1736-kisvakond-az-anarchista/ , https://www.prae.hu/article/1735-kisvakond-barkacsol/)	Idem	
11. Állati ágencia Selyem Zsuzsa: <i>Az első világvége, amit együtt töltöttünk</i> . Jelenkor, Bp., 2020.	Idem	
12. Összegzés	Idem	
Bibliográfia		

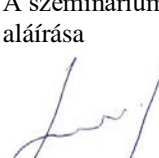

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvásásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a megyei tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jártasság a témában és a szakirodalomban	Kollokvium	50%
	A megadott vizsgafeladatra koncentráció		
	Az érvelés logikája		
10.5 Szeminárium	Aktív bekapcsolódás a szemináriumon sorra kerülő szövegek megbeszélésébe Kötelező szövegek elolvasása	Szemináriumi munka pontozása	50%
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none">• A kötelező szakirodalom elolvasása• Az alapfogalmak helyes értelmezése• Jelenlét a szemináriumon (2 hiányzás megengedett)• Szemináriumi vitaindító tartása			

A kitöltés időpontja 2024.04.14.	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024.04.16.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje